

Sygn. akt XII Ga 232/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 lipca 2021 roku

Sąd Okręgowy w Krakowie XII Wydział Gospodarczy – Odwoławczy w następującym składzie:

Przewodniczący- SO Bożena Cincio-Podbiera

Protokolant: osobiście

po rozpoznaniu w dniu 6 lipca 2021 roku w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa S. K.

przeciwko (...) spółce akcyjnej w S.

o zapłatę

na skutek apelacji strony pozwanej

od wyroku Sądu Rejonowego dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie

z dnia 20 listopada 2020 roku, sygn. V GC 3619/19/S

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że powództwo oddala i zasądza od powoda na rzecz strony pozwanej koszty procesu w kwocie 287 zł /dwieście osiemdziesiąt siedem złotych/;

II. zasądza od powoda na rzecz strony pozwanej kwotę 235 zł /dwieście trzydzieści pięć złotych/ tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

SSO Bożena Cincio-Podbiera

XII Ga 232/21

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 20 listopada 2020 roku Sąd Rejonowy dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie uwzględnił powództwo S. K., zasądając od (...) SA S. kwotę 678 zł tytułem dopłaty do kosztów najmu pojazdu zastępczego. Sąd Rejonowy stanął na stanowisku, że informacja strony pozwanej o możliwości bezgotówkowego najmu pojazdu zastępczego za jej pośrednictwem nie została w dacie zgłoszenia szkody skierowana do poszkodowanego, lecz na adres mailowy zakładu naprawczego w związku z czym nie zostało wykazane aby dotarła ona do właściciela uszkodzonego pojazdu. Wskazał też Sąd Rejonowy, że strona pozwana nie przedłożyła umów wiążących ją z wypożyczalniami, które miały oferować możliwość najmu samochodu zastępczego za kwotę 86 zł brutto za dobę w związku z czym nie dowiodła aby wynajęcie przez poszkodowanego pojazdu zastępczego w firmie powoda przyczyniło się do zwiększenia szkody w rozumieniu art. 362 k.c. i naruszało zasady wynikające z treści art. 826 k.c. oraz 354 § 1 k.c.

Apelacja strony pozwanej zarzuca Sądowi Rejonowemu naruszenie art. 361 § 1 k.c. na skutek przyznania odszkodowania nie pozostającego normalnym następstwem działania sprawcy, za które odpowiedzialność ponosi ubezpieczyciel oraz naruszenie art. 361 § 2 k.c. i art. 824-1 § 1 k.c. wobec ich błędnego zastosowania, polegającego na przyznaniu kwoty odszkodowania przekraczającej wysokości zaistniałej szkody. Podnoszony jest także zarzut

naruszenia art. 362 k.c. przez jego niezastosowanie oraz art. 6 k.c. przez przyjęcie, że powód udowodnił wysokość dochodzonego roszczenia. Apelujący ubezpieczyciel zarzuca także naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. wobec braku wszechstronnego wyjaśnienia sprawy oraz błędnej oceny dowodów, polegającej na uznaniu, iż poszkodowany nie przyczynił się do zwiększenia szkody korzystając z najmu zorganizowanego przez powoda. Podnosząc zarzut naruszenia art. 95 § 1 i 2 k.c. w związku z art. 96 k.c. w związku z art. 233 § 1 k.p.c. strona apelująca podnosi, że Sąd Rejonowy dopuścił się dowolnej oceny dowodów skoro przyjął, iż pozwany ubezpieczyciel nie złożył poszkodowanemu propozycji najmu pojazdu zastępczego, choć materiał dowodowy zawiera dowód w postaci propozycji skierowanej mailowo na adres pełnomocnika poszkodowanego, który to dowód Sąd Rejonowy miał pominąć. Domagając się zmiany zaskarżonego wyroku i oddalenia powództwa w całości strona pozwana w motywach apelacji wskazała, że skoro poszkodowany udzielił pełnomocnictwa firmie naprawczej (...) do reprezentowania go w toku likwidacji szkody to mail wysłany na adres elektroniczny tej firmy spełniał wymóg powiadomienia poszkodowanego o możliwości najmu pojazdu zastępczego za pośrednictwem ubezpieczyciela. Z uwagi na treść art. 95 k.c. wskazywała strona pozwana, że skoro poszkodowany w tej sytuacji nie skontaktował się z ubezpieczycielem to nie miał możliwości poznania indywidualnie przygotowanej dla niego oferty w związku z czym nie mógł dokonać porównania ofert najmu z punktu widzenia, która byłaby dla niego bardziej korzystna. W efekcie, zdaniem strony pozwanej, powód nie wykazał szczególnych racji, przemawiających za uznaniem wyższych kosztów najmu za celowe i ekonomicznie uzasadnione. Odwołując się do oświadczenia firmy współpracującej, a to (...) spółka z o.o. w W. skarżąca podnosiła, iż realnie istniała możliwość wynajmu pojazdu zastępczego za stawkę 86 zł brutto za dobę, nie wykluczając możliwości zmiany w zakresie najmu poprzez wynajęcie pojazdu na dalszy okres od ubezpieczyciela z rezygnacją z usług powoda wobec czego istniała możliwość minimalizacji szkody, z której poszkodowany nie skorzystał.

Sąd Okręgowy zważył co następuje.

Apelacja jest uzasadniona.

Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 24 sierpnia 2017 roku, III CZP 20/17 wskazał, iż wydatki na najem pojazdu zastępczego poniesione przez poszkodowanego przekraczające koszty zaproponowanego przez ubezpieczyciela skorzystania z takiego pojazdu są objęte odpowiedzialnością z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych jeżeli ich poniesienie było celowe i ekonomicznie uzasadnione. Sąd Najwyższy stanął na stanowisku, że nie mogą być uznane za celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki, które nie są konieczne do wyeliminowania negatywnego następstwa majątkowego w postaci utraty możliwości korzystania z uszkodzonego pojazdu gdy następstwo to może być wyeliminowane bez uszczerbku dla godnych ochrony interesów poszkodowanego w inny, mniej uciążliwy dla dłużnika w sposób. Jeśli więc ubezpieczyciel proponuje poszkodowanemu skorzystanie z pojazdu zastępczego równorzędnego pod istotnymi względami pojazdowi uszkodzonemu, a poszkodowany decyduje się na poniesienie wyższych kosztów najmu innego pojazdu, to koszty te w zakresie nadwyżki będą podlegały indemnizacji tylko wtedy, gdy wykaże szczególne racje przemawiające za uznaniem ich za celowe i ekonomicznie uzasadnione. Ani drobne niedogodności o charakterze niemajątkowym, ani prostota skorzystania z oferty najmu złożonej przez przedsiębiorcę nie uzasadniają poniesienia wyższych kosztów. Sąd Najwyższy uznał, że obowiązek minimalizacji szkody i współdziałania z dłużnikiem obejmuje też konieczność zasięgnięcia informacji odnośnie tego czy ubezpieczyciel może zaproponować pojazd zastępczy.

W niniejszej sprawie nie budzi wątpliwości to, że zakład naprawczy został upoważniony do podejmowania wszelkich czynności związanych z likwidacją szkody wobec czego skierowanie na adres mailowy p.S. wiadomości o możliwości bezgotówkowego najmu pojazdu zastępczego w dacie zgłoszenia szkody oraz ujawnienie tej informacji w kosztorysie spełnia wymogi wykazania przez ubezpieczyciela, że możliwość taka istniała. Równocześnie, jak słusznie podnosi się w apelacji, powód nie wykazał aby zaszyły szczególne okoliczności usprawiedliwiające najem pojazdu na wskazaną przez niego stawkę. Jedynym argumentem jaki przedstawił w przesłuchaniu poszkodowany pozostawała okoliczność uprzedniego już korzystania z usługi oferowanej przez powoda. Nie jest jednak okoliczność wskazująca na wyższość oferty najmu powoda nad propozycją ubezpieczyciela. Zgodnie bowiem z treścią przywołanej uchwały uznanie za zasadny najmu za stawkę wyższą możliwe jest wówczas, gdy strona domagająca się jej pokrycia wykaże celowość i ekonomiczną wyższość takiego wydatku. W tym przypadku warunek ten nie został spełniony. Równocześnie, należy

zauważyć, iż istotnie z uwagi na treść upoważnienia zalegającego w aktach szkodowych, którą wyklądać należy zgodnie z zasadami doświadczenia życiowego czyli jako umocowanie do wszelkich czynności, także związanych z kwestią najmu pojazdu zastępczego, osoba prowadząca warsztat naprawczy winna być uznana za pełnomocnika w rozumieniu art. 95 k.c. W takim stanie rzeczy nie jest uprawnione twierdzenie, że informacja o możliwości najmu bezgotówkowego za pośrednictwem ubezpieczyciela do poszkodowanego nie dotarła. Nie jest bowiem istotne czy informacja ta została przekazana poszkodowanemu, lecz że została skierowana do osoby upoważnionej. Oczywiste jest, że nie mogło dojść do porównania warunków tej usługi, jednak nie na skutek okoliczności, które obciążałyby stronę pozwaną. Istotne pozostaje to, iż propozycja taka została zgłoszona i to w dacie zgłoszenia szkody ubezpieczycielowi.

W kwestii dotyczącej udowodnienia przez ubezpieczyciela istnienia realnej możliwości najmu pojazdu i to we wskazanej przez niego stawce uznać należy, że skoro poszkodowany nie skorzystał z możliwości zapoznania się z propozycją ubezpieczyciela to nie zachodzi konieczność przedstawienia przez ubezpieczyciela umów z wypożyczenia albowiem, jak wskazano, do porównania warunków najmu nie doszło. Ponadto, strona pozwana przedstawiła oświadczenia firm współpracujących o możliwości zapewnienia stosownego pojazdu zastępczego, które w tych okolicznościach pozostają dostateczne dla wykazania, że możliwość najmu takiego pojazdu była realna. Realności stawki ubezpieczyciela dowodzi też treść opinii biegłego, który wskazał, iż wysokość stawek kształtowała się od kwoty 89 zł brutto wwyż. Opcje/ tabelki cen/, znajdujące się w różnych dokumentach akt szkodowych, a zawierające oferty najmu pojazdu zastępczego nie mogą być więc traktowane wyłącznie jako "oferty rzekome".

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że powództwo oddalił i w oparciu o treść art. 98 k.p.c. zasądził od powoda na rzecz strony pozwanej koszty procesu w kwocie 287 zł / 270 zł koszty zastępstwa prawnego + 17 zł opłata od pełnomocnictwa/. Na podstawie art. 98 w związku z art. 108 § 1 k.p.c. w związku z treścią Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych Sąd Okręgowy zasądził od powoda na rzecz strony pozwanej koszty postępowania apelacyjnego w postaci kosztów zastępstwa 135 zł oraz opłaty od apelacji w wysokości 100 zł.

SSO Bożena Cincio-Podbiera